1. Personalutrymmen vid stationeringsort

Vid stationeringsort skall finnas erforderliga personalutrymmen och anordningar enligt föreskrifter baserade på arbetsmiljölagen, andra kapitel, 8 §.

2. Personalutrymmen vid obemannade driftenheter

När obemannade driftenheter används som personalutrymmen skall de utrustas minst enligt den standard som anges i punkt 3.

Vilka driftenheter som skall förses med personalutrymmen måste avvägas med hänsyn till stationeringsortens och driftenheternas geografiska placering.

Förses obemannad driftenhet med personalutrymmen bör om möjligt vid om- och nybyggnad särskild ingång anordnas för att undvika passage genom inhägnat område eller driftrum.

Sådant utrymme skall vid behov kunna utnyttjas även av annan personal än driftpersonalen.

3. Personalutrymmen i personalbod

3.1 TILLHANDAHÅLLANDE

3.1.1 *Allmänt*

Vid arbeten där personal inte kan utnyttja den ordinarie stationeringsortens eller en driftenhets personalutrymme morgon och kväll skall tillhandahållas personalbod som innehåller matrum, omklädningsrum med tvättmöjlighet, anordningar för torkning och förvaring av kläder och skodon samt avträde.

Vid kortvariga och rörliga arbeten liksom vid arbetsplatser där bod inte kan anslutas till vatten- och avloppsnät må dusch kunna uteslutas. En god hygienisk utrustningsstandard bör dock eftersträvas även vid dessa arbetsplatser.

3.1.2 *Avstånd*

Personalbod skall placeras så nära pågående arbeten att förflyttningstiden till och från boden inte utgör hinder för dess utnyttjande.

3.1.3 *Flyttning*

Personalbod skall i regel vara tillgänglig på arbetsplatsen vid första måltidsrasten efter det att arbetet påbörjats.

3.2 UTRYMME, VÄRMEISOLERING M M

3.2.1 *Golvyta och rumshöjd*

3.2.1.1 Golvyta i personalbod skall vara minst 2,5 m2 per person dock minst 10 m2. Matrum skall vara skilt från omklädningsrum genom vägg eller dörr.

3.2.1.2 Rumshöjden i personalbod skall vara minst 2,1 m. Bod med snedta skall hålla nämnda mått över den del av golvet som normalt inte är upptaget av inredning.

3.2.1.3 Utrymme skall kortvarigt kunna beredas för en person mer än vad personalboden är avsedd för.

3.2.2 *Värmeisolering*

Golv, väggar och tak skall ha sådan värmeisolering och täthet att ett tillfredsställande inomhusklimat kan åstadkommas.

3.2.3 *Fönster*

3.2.3.1 Varje rum skall ha fönster. Varje fönster skall ha dubbla rutor. Fönstrens sammanlagda yta inom karm skall vara minst en tiondel av rummets golvyta.

3.2.3.2 I varje rum skall minst ett fönster vara öppningsbart.

3.2.3.3 I personalbod, som består av två eller flera rum med gemensam utgång och där uppvärmningsanordning med brandfarlig vara (fotogen, brännolja, gasol eller dylikt) som bränsle är placerad i närheten av utgången, skall minst ett väggfönster vara lätt öppningsbart samt vara så placerat att det kan användas som nödutgång i händelse av brand. Fönster, som är avsett som nödutgång och som kan öppnas endast genom att tryckas ut ur ramen, bör ha en skylt som anger hur fönstret kan öppnas. Fönster, som är avsett som nödutgång, bör ha erforderlig storlek.

3.2.4 *Uppvärmning*

3.2.4.1 Anordningar för kontinuerlig och tillräcklig värmetillförsel skall finnas. I första hand skall eluppvärmning eftersträvas. Vid annan typ av uppvärmning skall 3.2.4.2 – 3.2.4.5 gälla.

3.2.4.2 Förbränningsgaser från uppvärmningsanordning skall ledas ut i det fria genom skorsten.

3.2.4.3 De installations- och skötselföreskrifter, som tillhandahålls av leverantören av uppvärmningsanordningen, skall anslås i anordningen. Dessa föreskrifter skall iakttas.

Anmärkning:

Beträffande uppvärmningsanordning med brandfarlig vara (fotogen, brännolja, gasol eller dylikt) som bränsle har föreskrifter meddelats av berörd myndighet.

3.2.4.4 Uppvärmningsanordning med fotogen, brännolja eller dylikt som bränsle skall ha bränsletanken på lämpligt sätt anordnad för påfyllning utifrån.

Anmärkning:

Enligt beslut av berörd myndighet skall fotogeneldad uppvärmningsanordning vara provad och godkänd.

3.2.4.5 När personalbod med gasolanläggning ställs upp på ny plats skall anläggningens täthet undersökas. Om otäthet uppstått skall läckan avhjälpas innan boden åter får tas i bruk.

Anmärkning:

1. Läckage skall indikeras genom inmonterad indikator eller genom pensling med såpvatten.
2. Regler för installation och skötsel av gasolanläggning i manskapsvagnar och dylikt har meddelats av Svenska Gasföreningen och Svenska Brandförsvarsföreningen.

3.2.5 *Ventilation*

Personalbod skall ha tillfredsställande mekanisk ventilation.

Anmärkning:

Personalbod, som inte har elanslutning, skall ha annan tillfredsställande ventilation.

3.2.6 *Ytbehandling, målning*

3.2.6.1 Invändiga vägg- och takytor samt inredning skall vara av sådant material eller ha sådan yta att det lätt kan rengöras. Plastmaterial, som brinner hastigt och som därför vid brand kan utgöra en särskild fara, skall dock undvikas.

3.2.6.2 Invändiga vägg- och takytor skall i regel ha ljus färg. Fernissade träytor får vara av mörkare träslag. Helt vita väggar bör undvikas.

3.2.6.3 Material för golvbeläggning skall vara sådant att halkningsrisken blir så liten som möjligt. Golv bekläds med uppvikt svetsad plastmatta (helst avspolningsbar).

3.2.7 *Belysning*

Tillfredsställande och lämplig belysning skall finnas i varje rum.

3.2.8 *Liggplats, plats för förbandslåda, brandsläckningsutrustning m m*

3.2.8.1 I personalbod bör inredningen medge att åtminstone en liggplats kan ordnas.

3.2.8.2 I varje personalbod skall finnas: Förbandsutrustning.

Anmärkning:

I förbandsutrustning skall ingå bland annat räddningsfilt.

3.2.8.3 Brandsläckare.

3.2.8.4 Anslagstavla och bokhylla.

3.3 TRAPPA

Ingångstrappa skall ha horisontella och halksäkra trappsteg. Trappa som har mer än två trappsteg (mark- och golvplan ej inräknade) skall ha ledstång.

Anmärkning:

Trappa kan lämpligen vara utförd av galler, som lätt kan hållas fritt från snö och is.

3.4 MATRUM

3.4.1 I matrum eller i anslutning till detta skall finnas möjlighet att koka och värma mat samt utrymme för förvaring av kokkärl. Kylskåp skall finnas för förvaring av mat och dryck.

3.4.2 Matrum skall vara utrustad med bord och sittplatser. Matbord skall vara minst 60 cm brett. För varje sittplats vid långsida skall finnas ett utrymme av 60 cm.

3.4.3 Sittplats skall ha ryggstöd med lämplig lutning.

3.5 OMKLÄDNINGSRUM

3.5.1 Dubbelfack skall finnas för gång- och arbetskläder och vara ca 600 x 550 x 1800 mm. Fack för gångkläder utförs låsbart. Fast sittbänk framför facken utförs 300 mm bred. För värdesaker skall låsbart utrymme finnas.

Anmärkning:

Uppvärmningsanordning för omklädningsrum placeras lämpligen under klädfacken.

3.5.2 Anordning skall finnas för torkning av arbetskläder. Kapaciteten skall medge att en normal uppsättning arbetskläder skall kunna torkas under natten.

3.5.3 För varje påbörjad fyrtal arbetstagare skall i omklädningsrum finnas en tvättplats med varmt och kallt vatten. Dessutom skall finnas rengöringsmedel, handdukar, handdukshängare, spegel samt papperskorg. Handdukar skall vara av bomull eller linne eller av likvärdig engångstyp. Dessutom skall pappershanddukar finnas för handtorkning.

Anmärkning:

Utöver tvål kan andra hudrengöringsmedel vara erforderliga beroende på arbetets art. Se arbetarskyddsstyrelsens meddelande 71:10, Hudrengöringsmedel.

3.6 ÖVRIGT

3.6.1 *Märkning*

På varje personalbod skall finnas skylt med uppgift om det antal personer boden är avsedd för, bodens högsta tillåtna hastighet, tillverkare och tillverkningsår.

3.6.2 *Vatten*

I eller i anslutning till matrum skall på ett hygieniskt sätt tillhandahållas friskt dricksvatten.

Anmärkning:

Dricksvatten får tillhandahållas i slutet kärl med tappkran.